



Πρόγραμμα Σεμιναρίου Ποσοτικής & Ποιοτικής Ανάλυσης Δεδομένων

Χώρος Διεξαγωγής: 412 (Εργαστήριο: Ψυχή), 4^{ος} όροφος

- **Πέμπτη 15/11/2018, 18:00-21:00.** Χρήστος Τουρτούρας: Εισαγωγή στο SPSS 1

Εισαγωγή στο SPSS (1)

Στα πλαίσια της πρώτης αυτής εισήγησης θα γίνει σύντομη διευκρίνιση βασικών στατιστικών εννοιών (π.χ. τι είναι μεταβλητή, είδη μεταβλητών, πληθυσμός, δείγμα, κλίμακες μέτρησης, αξιοπιστία και εγκυρότητα κ.λπ.) που αποτελούν απαραίτητες έννοιες για την περαιτέρω ενασχόληση με το SPSS. Θα ακολουθήσει γνωριμία με το περιβάλλον του συγκεκριμένου στατιστικού πακέτου και πρακτική εξάσκηση σε μια σειρά από τις δυνατότητες που παρέχει αυτό (π.χ. δημιουργία εικονικής βάσης δεδομένων, επιλογή μεταβλητών, κωδικοποίηση και μετασχηματισμοί δεδομένων, έλεγχος τυχαιότητας δείγματος, επιλογή περιπτώσεων, διαγραφή ή τροποποίηση μεταβλητών κ.ά.). Τέλος, θα πραγματοποιηθεί διεξοδική αναφορά στις δυνατότητες Περιγραφικής Στατιστικής που παρέχει το πρόγραμμα (υπολογισμός δεικτών διασποράς, κεντρικής τάσης, ασυμμετρίας και ομοιογένειας, υπολογισμός σχετικών, απόλυτων και αθροιστικών συχνοτήτων, αναλύσεις crosstabs και multiple responses κ.ά.).

- **Πέμπτη 29/11/2018, 18:00-21:00.** Χρήστος Τουρτούρας: Εισαγωγή στο SPSS 2

Εισαγωγή στο SPSS (2)

Στα πλαίσια της εισήγησης αυτής θα επικεντρωθούμε στην έννοια της κανονικής κατανομής, στον ορισμό, τη σημασία και τη χρησιμότητά της, αλλά και στη δυνατότητα διερεύνησής της. Επί πλέον, θα συζητηθούν οι έλεγχοι υποθέσεων και θα διασαφηνισθούν σχετικοί όροι (μηδενική και εναλλακτική υπόθεση, μονόπλευρος και

αμφίπλευρος έλεγχος υποθέσεων, σφάλματα ελέγχου, στατιστικά σημαντικές διαφορές σε μέσους όρους και σε σχέσεις μεταξύ μεταβλητών, διαστήματα εμπιστοσύνης). Τέλος, θα επιχειρηθεί μια πρώτη επαφή και εξάσκηση στα πιο κοινόχρηστα στατιστικά κριτήρια της Επαγωγικής Στατιστικής (t-test, χ^2 , one-way ANOVA, Mann-Whitney, Kruskal-Wallis, Pearson και Spearman).

- **Τετάρτη 12/12/2018, 18:00-21:00.** Ana Vivas: Σύγκριση μέσων τιμών δύο ή περισσότερων δειγμάτων

Σύγκριση μέσων τιμών δύο ή περισσότερων δειγμάτων

The workshop will discuss and illustrate how to use statistics to test for significant differences between two or more groups or experimental conditions. To do so, we will discuss data from behavioural tasks (reaction times and accuracy) and other measures such as tests or questionnaires; and the differences between between subjects or within subjects factors. Further we will analyse data using t-tests and one-way ANOVA (between subject and repeated measures). The workshop will include hands-on exercises with the use of SPSS.

- Το σεμινάριο θα πραγματοποιηθεί στα ελληνικά, με χρήση κάποιων όρων στα αγγλικά

- **Τετάρτη 09/1/2019, 18:00-21:00.** Λίζα Χρυσόχου: Συσχέτιση και γραμμική παλινδρόμηση

Συσχέτιση και γραμμική παλινδρόμηση

Αναλύσεις συσχέτισης και παλινδρόμησης χρησιμοποιούνται κατά κόρον στις επιστήμες της συμπεριφοράς. Στην ανάλυση συσχέτισης εξετάζονται οι σχέσεις δύο ή περισσότερων μεταβλητών μεταξύ τους, το πόσο ισχυρές είναι και ποια είναι η κατεύθυνσή τους. Στην ανάλυση παλινδρόμησης, η οποία στηρίζεται στην ανάλυση συσχέτισης, διερευνάται περαιτέρω η συμβολή μεταβλητών στην ερμηνεία της διακύμανσης σε μεταβλητές κριτήρια. Τη σχετική θεωρητική εισήγηση, στην οποία θα δοθούν πληροφορίες για τη λογική των αναλύσεων, τους τύπους τους και τις προϋποθέσεις που πρέπει να πληρούνται για τη διεξαγωγή τους, θα ακολουθήσει πρακτική εξάσκηση των συμμετεχόντων με ενδεικτικά δεδομένα και χρήση του λογισμικού SPSS.

- **Πέμπτη 24/1/2019, 18:00-21:00. Νίκος Τσιγγίλης:** Ανάλυση διακύμανσης επαναλαμβανόμενων μετρήσεων

Ανάλυση διακύμανσης επαναλαμβανόμενων μετρήσεων

Αρκετές φορές στο χώρο της εκπαίδευσης τα άτομα υποβάλλονται στην αξιολόγηση-μέτρηση του ίδιου χαρακτηριστικού (π.χ. εσωτερικά κίνητρα) σε διακριτές χρονικές στιγμές (π.χ. πριν και μετά την υλοποίηση ενός παρεμβατικού προγράμματος) ή σε διάφορες συνθήκες (π.χ. σχεδιασμός σχημάτων, κύκλος, τρίγωνο και τετράγωνο). Στις περιπτώσεις αυτές εάν ο ερευνητής επιθυμεί να αποφανθεί για τη μεταβολή των μέσων τιμών μετρήσεων είναι ανάγκη να εφαρμοστεί μια διαφορετική προσέγγιση στην ανάλυση των δεδομένων και συγκεκριμένα η ανάλυση διακύμανσης επαναλαμβανόμενων μετρήσεων (Repeated Measures ANOVA). Η διαφοροποίηση αυτή πηγάζει από το γεγονός ότι οι μετρήσεις δεν είναι ανεξάρτητες μεταξύ τους, αλλά συνδέονται. Στην παρούσα εισήγηση θα παρουσιαστούν οι σχεδιασμοί που επιβάλλουν τη χρήση της ανάλυσης διακύμανσης επαναλαμβανόμενων μετρήσεων, τα πλεονεκτήματα και τις προϋποθέσεις εφαρμογής της καθώς και την ερμηνεία των αποτελεσμάτων. Η ανάλυση μπορεί να επεκταθεί υιοθετώντας, περισσότερους από ένα δι-υποκειμενικό ή/και ενδο-υποκειμενικό παράγοντα. Στην τελευταία περίπτωση η ανάλυση ονομάζεται Μικτή Ανάλυση Διακύμανσης. Στη συνέχεια θα γίνει πρακτική εφαρμογή των παραπάνω σχεδιασμών με συγκεκριμένα παραδείγματα από το χώρο της εκπαίδευσης και ανάλυση με το στατιστικό πρόγραμμα IBM SPSS.

- **Τετάρτη 06/02/2019, 18:00-21:00. Δημήτρης Σταμοβλάσης:** Εισαγωγή στην Ανάλυση Παραγόντων

Εισαγωγή στην Ανάλυση Παραγόντων

Ο όρος ανάλυση παραγόντων (ΑΠ) καλύπτει μια σειρά από στατιστικές μέθoδους που χρησιμοποιούνται κυρίως για τον έλεγχο της εγκυρότητας ερωτηματολογίων (οργάνων μέτρησης). Η ΑΠ λειτουργεί ως μια διαδικασία μείωσης του αριθμού των μεταβλητών που πρέπει να συμπεριληφθούν στην επεξεργασία εμπειρικών δομένων. Αυτό διευκολύνει την ανάλυση, αλλά και κυρίως αξιοποιείται στην αντιμετώπιση δύο βασικών αιτημάτων της έρευνας: της εγκυρότητας και της αξιοπιστίας. Το σεμινάριο αποτελεί μια εισαγωγή στη ανάλυση παραγόντων και συγκεκριμένα στην Ανάλυση Κυρίων Συνιστωσών (Principal Component Analysis- PCA), και αποτελείται από δύο

μέρη. Το πρώτο μέρος είναι μια θεωρητική προσέγγιση στα θέματα μέτρησης στις κοινωνικές επιστήμες και στην εκπαιδευτική έρευνα ειδικότερα. Παρουσιάζονται με παραδείγματα οι όροι λανθάνουσες και παρατηρήσιμες μεταβλητές και δεικνύεται η διαδικασία κατασκευής ενός ερωτηματολογίου. Στο δεύτερο μέρος γίνεται πρακτική εξάσκηση στην ανάλυση με εμπειρικά δεδομένα. Έμφαση δίνεται στην εννοιολογική κατανόηση της PCA και στην αξιολόγηση και ερμηνεία των αναλυτικών αποτελεσμάτων. Συζητούνται τα πλεονεκτήματα της μεθόδου, αλλά και τα μειονεκτήματά της καθώς και συνήθη λάθη που οδηγούν σε λανθασμένα συμπεράσματα. Προαπαιτούμενα για τη παρακολούθηση του σεμιναρίου είναι η κατανόηση βασικών εννοιών της στατιστικής (π.χ. οι έννοιες κατανομή, διαστημική κλίμακα μέτρησης μεταβλητών, συντελεστές συσχέτισης), καθώς και η δυνατότητα χρήσης υπολογιστή με το στατιστικό λογισμικό SPSS.

- **Τετάρτη 20/2/2019, 18:00-21:00.** Αργύρης Κυρίδης: Θεματική ανάλυση περιεχομένου.

Θεματική ανάλυση περιεχομένου. Ένα παράδειγμα βασικής έρευνας στο επίπεδο της προσέγγισης κοινωνικών εννοιών

Στο εργαστήριο θα πραγματοποιηθεί μια γνωριμία με τη θεματική ανάλυση περιεχομένου (ποσοτική και ποιοτική) μέσω ενός ερευνητικού παραδείγματος το οποίο θα αναπτυχθεί κατά τη διάρκεια του. Οι συμμετέχοντες και οι συμμετέχουσες θα είναι ταυτόχρονα ενεργοί ερευνητές και ερευνητικά υποκείμενα ώστε να γνωρίσουν εις βάθος τη μέθοδο και να την εφαρμόσουν στα πλαίσια του εργαστηρίου. Η θεματική ανάλυση περιεχομένου είναι, κατά βάση, μια ποιοτική μέθοδος η οποία εμπεριέχει και ποσοτικές εκφράσεις και μπορεί να χρησιμοποιηθεί στη βασική όσο και στην εφαρμοσμένη έρευνα. Έχει τη βάση της στην πολιτική επιστήμη, αλλά μετεξελίχτηκε κυρίως από την γαλλική σχολή της κοινωνικής ψυχολογίας. Χρησιμοποιείται για την ανάλυση προφορικού ή γραπτού λόγου (προϋπάρχοντος ή κατά παραγγελία), εικόνας κ.λπ.

- **Τετάρτη 6/3/2019, 18:00-21:00.** Μαρία Γκέκα: Ανάλυση περιεχομένου ελεύθερων ειρμών και συνεντεύξεων

Ανάλυση περιεχομένου ελεύθερων ειρμών και συνεντεύξεων

Θα γίνει σύντομη εισαγωγή στην θεματική ανάλυση περιεχομένου, στα κριτήρια κατηγοριοποίησης (σημασιολογικά, εννοιολογικά, ερμηνευτικά). Θα παρουσιαστούν

έρευνες θεματικής ανάλυσης ελεύθερων ειρμών και συνεντεύξεων. Θα πραγματοποιηθεί εργαστήριο σε ομάδες με στόχο την εκμάθηση θεματικής ανάλυσης ελεύθερων ειρμών και συνεντεύξεων από τους συμμετέχοντες.

- **Τετάρτη 20/3/2019, 18:00-21:00.** Μαρία Παπανδρέου: Ανάλυση περιεχομένου σχεδίων, συνεντεύξεων, εξηγήσεων παιδιών και ενηλίκων

Ανάλυση περιεχομένου σχεδίων, συνεντεύξεων, εξηγήσεων παιδιών και ενηλίκων

Σύντομη εισαγωγή: Το σχέδιο στο πλαίσιο των οπτικών μεθόδων έρευνας, λόγοι επιλογής της μεθόδου και διαδικασία εφαρμογής, προσεγγίσεις ανάλυσης σχεδίων

Παρουσίαση ανάλυσης από προηγούμενη έρευνα/ες: διαδικασία ανάλυσης σχεδίων παιδιών και ενηλίκων με παραδείγματα. Προβληματισμοί και ερωτήματα

Εργαστήριο με δραστηριότητα σε ομάδες: οι συμμετέχοντες σε ομάδες θα επιλέξουν ένα θέμα από παλαιότερο ερευνητικό υλικό (σχέδια παιδιών ή ενηλίκων) της εισηγήτριας και θα εμπλακούν στην διαδικασία επεξεργασίας και ανάλυσης του υλικού.

- **Τετάρτη 03/04/2019, 18:00-21:00.** Μαρία Μπιρμπίλη: Συμμετοχική έρευνα με παιδιά

Συμμετοχική έρευνα με παιδιά

Στην ενότητα αυτή θα παρουσιαστούν το θεωρητικό πλαίσιο και οι μέθοδοι της συμμετοχικής έρευνας με παιδιά και εφήβους. Θα εξεταστούν οι προκλήσεις που παρουσιάζει για τους ερευνητές η προσπάθεια να δώσουν φωνή σε παιδιά και νέους για θέματα που τους αφορούν και θα δοθούν παραδείγματα χρήσης σύγχρονων μεθόδων συλλογής δεδομένων.